

FOSTERING HO CHI MINH'S DIALECTICAL THINKING METHOD FOR STUDENTS OF THANH DO UNIVERSITY

Ngo Nhi Ngoc Linh

Thanh Do University

Email: nmnlh@thanhdowni.edu.vn

Received: 4/7/2023

Reviewed: 13/7/2023

Revised: 25/7/2023

Accepted: 31/8/2023

DOI: <https://doi.org/10.58902/tcnckhpt.v2i3.71>

Abstract:

Fostering Ho Chi Minh's dialectical thinking method in students is one of the crucial duties of Marxist-Leninist science subjects at Thanh Do University. However, training dialectical thinking for students of Thanh Do University, in fact, still faces some difficulties because there is no intensive course on Ho Chi Minh's dialectical thinking method for students. Additionally, some students' ability to apply dialectical method in acquiring and cultivating professional knowledge is still limited. As the result of systematizing the theoretical basis for fostering Ho Chi Minh's dialectical thinking method, and analyzing the current situation of fostering Ho Chi Minh's dialectical thinking method for students, this paper proposes solutions to improve the effectiveness of fostering Ho Chi Minh's dialectical thinking method for students of Thanh Do University.

Keywords: *Fostering dialectical thinking methods; Dialectical thinking method; Student at Thanh Do University; Ho Chi Minh's dialectical thinking.*

1. Đặt vấn đề

Phương pháp biện chứng Hồ Chí Minh là sự kết hợp nhuần nhuyễn những tư tưởng biện chứng trong triết học mácxít với triết học phương Đông và phương Tây; từ truyền thống đến hiện đại cũng như các trào lưu triết học khác. Đó không phải là sự vận dụng từng nguyên lý, từng quy luật, từng phạm trù của một hệ thống triết học riêng biệt nào mà là sự vận dụng tổng hợp các lý thuyết, các kinh nghiệm đã được đúc kết lại, tạo thành những quan điểm nhất quán trong suốt quá trình hoạt động nhận thức cũng như hoạt động thực tiễn của Người. Phương pháp biện chứng Hồ Chí Minh là cơ sở để bồi dưỡng tính sáng tạo và linh hoạt trong tư duy cũng như trong hành động của mỗi cá nhân. Sáng tạo, linh hoạt trong tư duy và hành động là những phẩm chất cần có để bắt kịp xu thế phát triển của khoa học – xã hội, cũng là mục tiêu

chung mà hoạt động giáo dục và đào tạo hướng đến. Sinh viên ngày nay không chỉ cần có trình độ chuyên môn cao mà còn cần khả năng tư duy nhạy bén, chủ động sáng tạo, tinh táo trong việc tiếp nhận, xử lý thông tin và phải có lập trường vững vàng. Để đáp ứng được những yêu cầu kể trên, đòi hỏi các cơ sở giáo dục đại học phải chú trọng vào công tác bồi dưỡng phương pháp tư duy cho sinh viên. Trong đó phương pháp tư duy phù hợp nhất, toàn diện nhất chính là phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh. Tuy nhiên, trên thực tế, thực trạng bồi dưỡng phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh ở mỗi cơ sở giáo dục đại học lại có những đặc trưng riêng. Nghiên cứu này được thực hiện nhằm đưa ra cái nhìn tổng quan về thực trạng bồi dưỡng tư duy biện chứng Hồ Chí Minh tại trường Đại học Thành Đô, từ đó đề xuất các giải pháp nâng cao hiệu quả bồi dưỡng tư duy biện chứng Hồ Chí

Minh cho sinh viên trong giai đoạn hiện nay.

2. Tổng quan nghiên cứu

Phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh là đối tượng nghiên cứu được nhiều nhà khoa học trong nước quan tâm, với những công trình nghiên cứu tiêu biểu như:

Phạm Xuân Nam (2005) với tác phẩm *Triết lý phát triển ở Việt Nam: mấy vấn đề cốt yếu* đã nghiên cứu về triết lý phát triển ở Việt Nam gắn với những vấn đề cụ thể. Trong đó, có đề cập tới chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh về triết lý phát triển xã hội tổng quát ở chương II của cuốn sách. Lê Thế Lạng (2008) với công trình *Tư duy biện chứng của Hồ Chí Minh trong tác phẩm Sửa đổi lối làm việc* đã phân tích tư duy biện chứng của Hồ Chí Minh thông qua từng chương, từng ví dụ được đề cập đến trong tác phẩm, đồng thời khẳng định tư duy biện chứng Hồ Chí Minh có đầy đủ những quan điểm đặc trưng của phép biện chứng duy vật.

Nguyễn Đức Đạt (2008) với công trình *Tư tưởng biện chứng Hồ Chí Minh* đã đi sâu phân tích một số nội dung cơ bản của quan điểm biện chứng trong tư tưởng Hồ Chí Minh, bao gồm: quan điểm thực tiễn, quan điểm lịch sử cụ thể và quan điểm phát triển. Đồng thời, phân tích cụ thể phương châm “*dĩ bất biến, ứng vạn biến*” của Hồ Chí Minh đã được Đảng và Nhà nước ta vận dụng trong suốt quá trình lãnh đạo cách mạng cũng như đổi mới toàn diện đất nước. Thành Duy (2014) với nghiên cứu *Văn hóa lãnh đạo: triết lý phát triển bền vững trong tư duy văn hóa Hồ Chí Minh* đã khai thác những ý tưởng mới, hiện đại về văn hóa trong tư duy văn hóa Hồ Chí Minh. Trong đó, đặc biệt đề cập đến quan điểm về văn hóa chỉ đường, văn hóa lãnh đạo, mà thực chất là một triết lý mới trong phát triển xã hội bền vững theo định hướng xã hội chủ nghĩa, phù hợp với thời đại mới – thời đại toàn cầu hóa và văn minh trí tuệ.

Có thể thấy, các nghiên cứu kể trên mặc dù đã đi sâu nghiên cứu tư duy biện chứng Hồ Chí Minh nhưng vẫn chưa đề cập tới vấn đề bồi dưỡng phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh, đặc biệt là bồi dưỡng phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh cho sinh viên. Do đó, trong bài viết này, tác giả tham khảo, kế thừa

những kết quả của các công trình nghiên cứu đi trước. Từ đó, tìm hiểu, nghiên cứu vấn đề bồi dưỡng phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh cho sinh viên tại trường Đại học Thành Đô.

3. Phương pháp nghiên cứu

Tác giả chủ yếu sử dụng phương pháp tổng hợp, phân tích tài liệu thứ cấp liên quan đến tư duy biện chứng Hồ Chí Minh và phương pháp bồi dưỡng tư duy biện chứng Hồ Chí Minh cho sinh viên. Đồng thời, sử dụng phương pháp điều tra bằng bảng hỏi thông qua khảo sát đánh giá kết thúc học phần Tư tưởng Hồ Chí Minh (Thực hiện vào tháng 5 năm 2023 tại trường Đại học Thành Đô, khảo sát 100 sinh viên các khóa K11, K12, K13, K14 của Trường) và phỏng vấn trực tiếp ngẫu nhiên 10 sinh viên đã hoàn thành học phần Tư tưởng Hồ Chí Minh. Từ đó, đưa ra cơ sở lý luận về bồi dưỡng phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh; phân tích thực trạng bồi dưỡng phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh cho sinh viên trường Đại học Thành Đô và đưa ra các giải pháp nhằm nâng cao chất lượng bồi dưỡng phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh cho sinh viên trường Đại học Thành Đô.

4. Kết quả nghiên cứu

4.1. Cơ sở lý luận về bồi dưỡng phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh

Tư duy biện chứng là một hiện tượng mang tính lịch sử. Nó luôn vận động, biến đổi, phát triển, hoàn thiện cùng với sự phát triển của sản xuất vật chất và sự tiến bộ của tư duy con người. Quá trình hình thành, phát triển của tư duy biện chứng đã trải qua ba hình thức: tư duy biện chứng tự phát cổ đại, tư duy biện chứng duy tâm, tư duy biện chứng duy vật. Tư duy biện chứng là loại hình tư duy phát triển ở trình độ cao nhất của tư duy nhân loại, là sự thống nhất giữa thế giới quan duy vật và phương pháp luận biện chứng, tạo nên sự khác biệt về chất so với các loại hình tư duy khác. Tư duy biện chứng duy vật mang tính khách quan, bởi nó là sự tái hiện chân thực và phản ánh đúng quy luật khách quan chi phối sự vận động, phát triển của sự vật, hiện tượng. Nó phản ánh thế giới một cách toàn diện, đòi hỏi phải xem xét tất cả các mặt, các

mối liên hệ của sự vật trong điều kiện thời gian, không gian cụ thể; phải phân biệt mối liên hệ cơ bản, tất nhiên với mối liên hệ không cơ bản, ngẫu nhiên.

Phương pháp tư duy biện chứng là phương pháp tư duy linh hoạt, mềm dẻo, phản ánh các sự vật trong sự vận động, biến đổi, phát triển và tiêu vong. Phương pháp tư duy biện chứng giúp chủ thể nhận thức về sự vật, hiện tượng cả trong trạng thái tĩnh và trạng thái động.

Hồ Chí Minh không có tác phẩm riêng bàn về phương pháp tư duy biện chứng. Nhưng trong thực tế lãnh đạo và chỉ đạo cách mạng Việt Nam, Người đã vận dụng sáng tạo và nhuần nhuyễn các nguyên lý của phép biện chứng duy vật Mác-xít kết hợp với các yếu tố biện chứng của triết học phương Đông. Qua đó, tạo nên một hệ thống phương pháp riêng của mình, rất Mác-xít nhưng cũng rất Hồ Chí Minh, là sự kết hợp hài hòa giữa chủ nghĩa dân tộc với chủ nghĩa quốc tế trong sáng; là sự khắc phục quan điểm duy tâm, siêu hình trong các tầng lớp duy tâm trước cách mạng; là sự phủ định nhưng có kế thừa những yếu tố tốt đẹp của tư tưởng biện chứng phương Tây duy lý, chặt chẽ nhưng cứng nhắc và tư tưởng biện chứng phương Đông uyển chuyển, mềm dẻo nhưng lỏng lẻo vào cùng một đối tượng – thực tiễn cách mạng Việt Nam. Tư duy biện chứng Hồ Chí Minh không phải là bẩm sinh mà chính là sự phản ánh của xã hội hiện thực đương thời. Nó là kết quả, là sản phẩm tất yếu của thời đại. Bởi vậy, cần phải quan tâm, nghiên cứu những cơ sở tác động trực tiếp hình thành phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh.

Sự xuất hiện của chủ nghĩa Mác – Lênin cũng đã ảnh hưởng trực tiếp tới tư duy của Hồ Chủ tịch. Người nhận định phương pháp tư duy biện chứng Mác-xít là tư duy khoa học nhất. Nó đối lập với phương pháp tư duy siêu hình và mang tính cách mạng, khoa học. Nó luôn luôn xuất phát từ hiện thực khách quan để phản ánh và giải quyết những mâu thuẫn cơ bản của sự vật, hiện tượng. Khi nghiên cứu, giải quyết sự vật, hiện tượng, tư duy biện chứng duy vật luôn luôn đứng trên quan điểm lịch sử cụ thể đồng thời đặt sự vật, hiện tượng trong quá trình vận

động và phát triển của nó. Chính vì vậy, phương pháp tư duy biện chứng Mác-xít đã trở thành hạt nhân cốt lõi trong phương pháp tư duy của Hồ Chí Minh.

Tư duy biện chứng Hồ Chí Minh là sự kế thừa những truyền thống tư tưởng tốt đẹp của dân tộc Việt Nam từ các thế kỷ trước, như: Tư tưởng yêu nước của ông cha ta, truyền thống nhân đạo, truyền thống uống nước nhớ nguồn,... Đó còn là sự kết hợp với tinh hoa tư tưởng của nhân loại, từ đông tây kim cổ. Người đã kế thừa có chọn lọc những yếu tố tích cực trong tư tưởng của Khổng tử, Giê-su, Tôn Trung Sơn,... và những tư tưởng khai sáng khác của thế hệ đi trước.

Không chỉ nói về quan điểm biện chứng đơn thuần, Người còn nhắc đến phương pháp làm việc biện chứng, gắn quan điểm biện chứng với hành động cụ thể, nói đi đôi với làm và lấy kết quả việc làm cụ thể để kiểm nghiệm tính đúng đắn việc làm của mình.

Từ các đặc điểm đó cho thấy, phương pháp biện chứng Hồ Chí Minh là sự kết hợp nhuần nhuyễn những tư tưởng biện chứng trong triết học Mác-xít với triết học phương Đông và phương Tây; từ truyền thống đến hiện đại cũng như các trào lưu triết học khác. Đó không phải là sự vận dụng từng nguyên lý, từng quy luật, từng phạm trù của một hệ thống triết học riêng biệt nào mà là sự vận dụng tổng hợp các lý thuyết, các kinh nghiệm đã được đúc kết lại, tạo thành những quan điểm nhất quán trong suốt quá trình hoạt động nhận thức cũng như hoạt động thực tiễn của Người.

Việc nghiên cứu, vận dụng và phát triển tư tưởng biện chứng Hồ Chí Minh trước hết phải đứng vững trên lập trường, quan điểm và phương pháp luận của chủ nghĩa Mác-Lênin. Đồng thời, phải biết thường xuyên cập nhật, bổ sung kiến thức mới để đáp ứng cho sự phát triển ngày càng cao của thời đại.

4.2. Bồi dưỡng phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh cho sinh viên trường Đại học Thành Đô

4.2.1. Thực trạng bồi dưỡng phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh cho sinh viên Trường Đại học Thành Đô

Trong bối cảnh hiện nay, sinh viên Trường Đại học Thành Đô đã thể hiện những phẩm chất tốt đẹp của tầng lớp trí thức trẻ, là năng động, sáng tạo và chủ động thích ứng với những yêu cầu riêng của nghề nghiệp tương lai. Các em thực sự có nhu cầu cao về hoàn thiện tri thức, trình độ học vấn và các kỹ năng để hòa nhập với sự phát triển của thời đại. Là những người trẻ tuổi, có trình độ và năng lực sáng tạo, khả năng tiếp nhận cái mới nhanh và linh hoạt nên sinh viên Trường Đại học Thành Đô luôn nhạy bén với những thay đổi của bối cảnh quốc tế và nhân tố thời đại.

Hiện nay, năng lực nhận thức và vận dụng phương pháp luận biện chứng duy vật ở sinh viên ngày càng được nâng cao. Sinh viên đã biết vận dụng tốt hơn tư duy biện chứng vào phát triển, hoàn thiện năng lực nghề nghiệp trong quá trình đào tạo, năng lực tổng kết thực tiễn cũng ngày được nâng cao.

Nhưng trên thực tế, năng lực tư duy logic trong học tập và rèn luyện nghiệp vụ của sinh viên còn yếu. Một bộ phận sinh viên còn hạn chế về khả năng vận dụng phương pháp luận biện chứng vào việc tiếp thu và trau dồi kiến thức chuyên môn. Một số sinh viên còn chưa nhận thức được vai trò, tác dụng của tư duy biện chứng và yếu tố ảnh hưởng đến năng lực tư duy biện chứng.

Hiện nay, tại Trường Đại học Thành Đô cũng như nhiều trường Đại học trên cả nước vẫn chưa có học phần Phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh cho sinh viên. Sinh viên chỉ có thể tiếp cận với phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh khi tham gia nghiên cứu, học tập các môn: Tư tưởng Hồ Chí Minh, Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam, Đường lối cách mạng của Đảng Cộng sản Việt Nam,... Đây hầu hết đều là những môn học với thời lượng đào tạo là 30 tiết lên lớp, tương ứng với 2 tín chỉ. Tại Trường Đại học Thành Đô, học phần Tư tưởng Hồ Chí Minh có thời lượng học tập là 30 tiết học trên lớp, được dạy trong 10 buổi, mỗi buổi 3 tiết. Trong hầu hết các buổi học, sinh viên đều được thảo luận nhóm để bàn luận và giải quyết các vấn đề mà giảng viên đưa ra. Những buổi thảo luận nhóm là cơ hội để giảng viên rèn luyện và bồi dưỡng

phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh cho sinh viên. Ngoài ra, tại Trường Đại học Thành Đô, sinh viên còn được bồi dưỡng tư duy biện chứng thông qua các hoạt động ngoại khóa của nhà trường như: chương trình học tập chính trị đầu năm đối với các khóa sinh viên mới, các cuộc thi tìm hiểu và học tập làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh,...

Khảo sát đánh giá kết thúc học phần đối với 100 sinh viên hoàn thành học phần Tư tưởng Hồ Chí Minh (tháng 5/2023) cho thấy 83% số lượng sinh viên tham gia khảo sát đều có chung quan điểm đề cao vai trò của phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh đối với rèn luyện tư duy biện chứng phục vụ cho học tập và nghiên cứu khoa học. Phần lớn sinh viên trong nhà trường biết vận dụng tốt hơn tư duy biện chứng vào phát triển, hoàn thiện năng lực nghề nghiệp, nâng cao năng lực tổng kết thực tiễn sau khi được học tập và rèn luyện thông qua các môn học lý luận chính trị và các hoạt động ngoại khóa có liên quan.

Khác với học sinh trung học phổ thông, sinh viên được nghiên cứu những môn khoa học tư duy logic và trừu tượng hơn, được trau dồi kỹ năng ứng xử nghề nghiệp nhằm nâng cao năng lực tư duy biện chứng tự giác, tích cực để hoàn thành nhiệm vụ nghiên cứu và học tập. Trong quá trình học tập, sinh viên được đào tạo chuyên sâu, phù hợp năng lực, sở trường và nguyện vọng của bản thân về mọi mặt. Đặc biệt, các em còn được rèn luyện các phương pháp tư duy nghiên cứu khoa học để chủ động nghiên cứu, tìm hiểu và hoàn thiện vốn kiến thức chuyên môn cho bản thân. Bởi vậy, tình trạng học tủ, học lệch không còn nhiều, thay vào đó là tinh thần học tập nghiêm túc theo cách toàn diện. Trong quá trình học tập và thi cử, sinh viên đã biết phân bổ thời gian ôn tập một cách hợp lý, không gàn trải, cũng không học theo kiểu chống đối, đoán đề như trước. Tuy nhiên, vẫn còn một bộ phận nhỏ sinh viên chưa nhận thấy được vai trò của phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh cũng như chưa vận dụng được phương pháp này vào thực tiễn.

4.2.2. Giải pháp bồi dưỡng phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh cho sinh viên trường

Đại học Thành Đô

Thứ nhất, nâng cao chất lượng giảng dạy bộ môn Tư tưởng Hồ Chí Minh và các môn khoa học về tư duy.

Giảng viên cần tích cực đổi mới nội dung, phương pháp giảng dạy cho sinh viên, đặc biệt đối với các môn khoa học Mác - Lênin. Đổi mới nội dung và hình thức giảng dạy của giảng viên một cách thường xuyên là nhân tố quan trọng giúp sinh viên hình thành và phát triển năng lực tư duy biện chứng, giúp sinh viên làm phong phú thêm hệ thống kiến thức, kỹ năng cần thiết cho quá trình lập luận, phân tích, đánh giá các sự vật, hiện tượng. Giảng viên cũng cần đầu tư nhiều thời gian, công sức hơn để nghiên cứu bài giảng, gắn lý luận với thực tiễn để truyền tải nội dung bài học thông qua các tình huống thực tiễn. Bằng các hoạt động nhóm, các buổi thảo luận, giảng viên có thể kích thích sinh viên chủ động nghiên cứu, sáng tạo, bày tỏ quan điểm cá nhân, giúp sinh viên hiểu được đây không phải một môn học trừu tượng, mà ngược lại, có ý nghĩa to lớn trong việc giải quyết các vấn đề gặp phải trong cuộc sống hàng ngày. Giảng viên cũng cần tập trung nâng cao chất lượng các bài giảng về các nguyên lý, quy luật, phạm trù của triết học Mác - Lênin, phương pháp tư duy biện chứng trong xem xét, đánh giá các sự vật, hiện tượng; giáo dục chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam; giáo dục phẩm chất, nhân cách cho sinh viên, kỹ năng xử trí các tình huống nảy sinh từ thực tiễn học tập, rèn luyện, công tác ở các môi trường khác nhau,... Việc thay đổi phương pháp giảng dạy đóng vai trò đặc biệt quan trọng, quyết định đến chất lượng dạy học, khơi dậy tính hứng thú và khả năng vận dụng cho sinh viên.

Để có thể nâng cao năng lực tư duy biện chứng cho sinh viên, nhà trường cần đẩy mạnh hơn nữa hoạt động thực tiễn trong quá trình đào tạo như thực tế chuyên môn, thực tập, thực hành nghề nghiệp, những hoạt động trải nghiệm thực tế gắn với nội dung của từng chủ đề, môn học. Những hoạt động này là cách thức, phương pháp tốt nhất để rèn luyện năng lực tư duy biện chứng cho sinh viên, giúp sinh viên so sánh, đối chiếu những nội dung được học trên lớp và thực tiễn.

Thứ hai, thực hiện tốt các phong trào học và làm theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Trong nhiều năm qua, cuộc vận động “*Học tập và làm theo tư tưởng Hồ Chí Minh*” đã liên tục được phát động và trải qua nhiều giai đoạn phát triển khác nhau. Trên tinh thần phát huy những kết quả đã đạt được, trong thời gian tới, cần thúc đẩy, tạo chuyển biến mạnh mẽ từ “*học tập*” sang “*làm theo*” Bác, làm cho tư tưởng, đạo đức, phong cách của Người thực sự thấm sâu vào đời sống xã hội, trở thành lối sống, nếp nghĩ, cách làm của sinh viên thời đại mới. Từ đó, nâng cao tinh thần yêu nước, ý chí tự cường dân tộc, khát vọng cống hiến, phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc của sinh viên. Cần đổi mới mạnh mẽ nội dung, phương pháp, hình thức học tập, tuyên truyền về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, đặc biệt là đối với thế hệ trẻ. Đẩy mạnh việc phát hiện, bồi dưỡng, biểu dương, tuyên truyền, nhân rộng các tấm gương, điển hình tiên tiến trong học tập và làm theo Bác.

Thứ ba, phát huy vai trò sinh viên trong tự nhận thức và rèn luyện phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh.

Nhà trường, giảng viên cũng cần phát huy tính tích cực, chủ động của sinh viên trong tự rèn luyện, phát triển năng lực tư duy biện chứng. Tác động của nhà trường, giảng viên là điều kiện cần, nỗ lực của bản thân sinh viên là điều kiện đủ để phát triển năng lực tư duy biện chứng. Chỉ khi sinh viên tự nhận thức, đánh giá chính xác khả năng của mình trước những mục tiêu, yêu cầu học tập, rèn luyện nghề nghiệp, tích cực bổ sung, hoàn thiện vốn tri thức, hiểu biết khoa học thì mới có thể phát triển năng lực tư duy biện chứng. Tính tích cực, chủ động của sinh viên trong nâng cao năng lực tư duy biện chứng được biểu hiện trước hết ở sự nhận thức đúng đắn tầm quan trọng của việc học tập, nhận thức được rèn luyện ở đây là phục vụ cho bản thân, không phải cho bất kỳ cá nhân hay tổ chức nào khác. Bản thân mỗi sinh viên cần nghiên cứu, nắm vững các nguyên tắc của phương pháp luận biện chứng duy vật, tự trang bị cho mình vốn tri thức logic học, không ngừng rèn luyện thực tiễn, tích cực học tập rút ra những bài học kinh nghiệm

cho bản thân để từng bước hình thành, phát triển, hoàn thành nhân cách nghề nghiệp tương lai, lấy tự học, tự nghiên cứu làm trọng tâm.

5. Bàn luận

Gắn với bối cảnh dạy và học của trường đại học Thành Đô hiện nay, việc tìm ra giải pháp bồi dưỡng phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh cho sinh viên đang học tập tại đây là một vấn đề mang tính khoa học thực tiễn cao và thể hiện mối quan hệ khăng khít giữa lý thuyết và thực tiễn.

Theo tác giả, để bồi dưỡng phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh cho sinh viên trường Đại học Thành Đô trong thời gian tới, trước hết cần xuất phát từ việc thay đổi, cải tiến phương pháp giảng dạy của giảng viên. Thông qua những giải pháp đã được tác giả đề xuất, phát huy hơn nữa vai trò dẫn dắt của giảng viên trong việc giúp sinh viên hình thành và phát triển tư duy biện chứng Hồ Chí Minh. Bên cạnh đó, cần phát huy tính tích cực, chủ động của sinh viên trong tự rèn luyện, phát triển năng lực tư duy biện chứng. Sự quan tâm và tạo điều kiện của nhà trường sẽ giúp các em có thêm nhiều điều kiện học tập và rèn luyện tốt hơn về phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh thông qua các môn học trên lớp hoặc các sân chơi tri thức do Đoàn thanh niên, nhà trường phối kết hợp tổ chức một cách thường xuyên, hiệu quả hơn.

6. Kết luận

Phương pháp biện chứng Hồ Chí Minh là sự kết hợp nhuần nhuyễn những tư tưởng biện

chứng trong triết học Mác-xít với triết học phương Đông và phương Tây; từ truyền thống đến hiện đại cũng như các trào lưu triết học khác. Tinh thần của tư duy biện chứng Hồ Chí Minh và phương pháp làm việc biện chứng là gắn quan điểm biện chứng với hành động cụ thể, nói đi đôi với làm, lấy kết quả việc làm cụ thể để kiểm nghiệm tính đúng đắn việc làm của mình. Năng lực tư duy biện chứng của sinh viên không phải là năng lực tự nhiên vốn có hoặc được hình thành, phát triển một cách tự phát mà phải trải qua một quá trình hình thành, xây dựng và phát triển một cách tự giác. Thông qua việc học tập, nghiên cứu các môn học: Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh, Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam, Đường lối cách mạng của Đảng Cộng sản Việt Nam,... kết hợp với việc vận dụng phương pháp biện chứng duy vật vào hoạt động thực tiễn. Qua đó, năng lực tư duy biện chứng của sinh viên sẽ dần được hình thành, củng cố và phát triển, phù hợp đáp ứng với đòi hỏi của nhiệm vụ học tập và công tác sau này. Muốn bồi dưỡng cho sinh viên tư duy biện chứng Hồ Chí Minh, giảng viên cần tích cực đổi mới nội dung, phương pháp giảng dạy cho sinh viên. Bên cạnh đó, nhà trường cũng cần tích cực đẩy mạnh các phong trào học và làm theo tư tưởng Hồ Chí Minh, phát huy tính tích cực, chủ động của sinh viên trong tự rèn luyện, phát triển năng lực tư duy biện chứng thông qua các hoạt động ngoại khóa gắn liền với thực tiễn.

Tài liệu tham khảo

Dat, N. D. (2008). *Tư tưởng biện chứng Hồ Chí Minh*, Hà Nội: NXB chính trị quốc gia.

Duy, T. (2014) *Vạn hoa lan hương: triết lý phát triển bền vững trong tư duy vạn hoa Hồ Chí Minh*. Hà Nội: NXB Văn hóa thông tin.

Hoa, P. T. (2019). Vai trò của triết học Mác – Lenin trong phát triển năng lực tư duy biện chứng cho sinh viên trường Đại học Công nghệ thông tin và truyền thông. *Tap chi Khoa học và Công nghệ - Đại học Thái Nguyên*, 201(08), 51-57.

Lang, L. T. (2008). *Tư duy biện chứng của Hồ*

Chi Minh trong tác phẩm Sua doi loi lam viec. Truy cập ngày 01/7/2023 từ <http://thuvien.due.udn.vn:8080/dspace/handle/TVDHKT/3031>.

Nam, P. X. (2005). *Triết lý phát triển ở Việt Nam: may mắn và cốt yếu*. Hà Nội: NXB Khoa học Xã hội

Tien, D. B. (2017). *Phát triển năng lực tư duy biện chứng cho học viên trường Chính trị tỉnh Thanh Hóa hiện nay*. Truy cập ngày 3/7/2023 từ <http://thuvien.ajc.edu.vn:8080/dspace/handle/123456789/4228>.

BỒI DƯỠNG PHƯƠNG PHÁP TƯ DUY BIỆN CHỨNG HỒ CHÍ MINH CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC THÀNH ĐÔ

Ngô Nhị Ngọc Linh

Trường Đại học Thành Đô

Email: nnnlinh@thanhdowni.edu.vn

Ngày nhận bài: 4/7/2023

Ngày tác giả sửa: 25/7/2023

Ngày phân biện: 13/7/2023

Ngày duyệt đăng: 31/8/2023

DOI: <https://doi.org/10.58902/tcnckhpt.v2i3.71>

Tóm tắt:

Bồi dưỡng phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh cho sinh viên là một trong những nhiệm vụ quan trọng của các môn khoa học Mác – Lênin tại trường Đại học Thành Đô. Tuy nhiên, trên thực tế, công tác bồi dưỡng phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh cho sinh viên tại Nhà trường vẫn còn gặp khó khăn do chưa có học phần bồi dưỡng chuyên sâu phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh cho sinh viên. Một bộ phận sinh viên còn hạn chế về khả năng vận dụng phương pháp luận biện chứng vào việc tiếp thu và trau dồi kiến thức chuyên môn. Thông qua hệ thống lại cơ sở lý luận về bồi dưỡng phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh, kết hợp với phân tích thực trạng bồi dưỡng phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh cho sinh viên, bài viết đề xuất các giải pháp giúp nâng cao hiệu quả bồi dưỡng phương pháp tư duy biện chứng Hồ Chí Minh cho sinh viên trường Đại học Thành Đô.

Từ khóa: *Bồi dưỡng phương pháp tư duy biện chứng; Phương pháp tư duy biện chứng; Sinh viên trường Đại học Thành Đô; Tư duy biện chứng Hồ Chí Minh.*